

ÖZET

ETANOLUN VE OKSİDASYON ÜRÜNLERİNİN DEMİRLİ MALZEME ÜZERİNDEKİ ETKİLERİNİN ARAŞTIRILMASI

SAYGIN, Emel Niğde Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Kimya Ana Bilim Dalı

Danışman : Prof. Dr. Kadriye KAYAKIRILMAZ Ortak Danışman : Prof. Dr. Mehmet ERBİL

Ağustos 2000 105 Sayfa

Etanolun ve oksidasyon ürünlerinin inhibisyon etkinliğini saptamak amacıyla yapılan bu çalışmada, farklı elektroliz hücrelerinde kimyasal bileşimi bilinen demir anot, platin katot kullanılarak 0,1 M Na₂S₀₄ çözeltisinde, 0,1 M Na₂S₀₄ + 0,1 M etanol çözeltisinde ve alkolün oksidasyon ürünlerini içeren 0,1 M Na₂S₀₄ çözeltisinde akım - potansiyel eğrisinden polarizasyon dirençleri hesaplanmış, uygulanan farklı potansiyellerde akım-zaman değişimleri incelenmiş ve demirli malzemenin kütle kaybı saptanmıştır. Etanolun oksidasyon ürünlerini elde etmek için anot ve katotta platin elektrotlar kullanılarak oluşturulan elektroliz devresinde, 0,1 M Na₂S₀₄ + 0,1 M etanol çözeltileri farklı potansiyellerde (0,669 V, 0,859 V ve 0,979 V) farklı sürelerde (10, 20 ve 30 dakika) potansiyel uygulanmıştır. Aynı deneyler asetaldehit ve asetik asitle hazırlanan elektrolit çözeltiler kullanılarak da yapılmıştır. Bu deneylerden elde edilen sonuçlara göre, etanol ve oksidasyon ürünlerinin bulunduğu çözeltilerde kütle kaybı, 0,1 M Na₂S₀₄ çözeltisindeki kütle kaybindan daha az olmuştur. Oksidasyona uğratılmış alkollü çözeltilerde elde edilen sonuçlara göre inhibisyon etkinliği konusunda belirli bir düzenlilik saptanamamıştır. 0,1 M Na₂S₀₄ çözeltisinde Rp¹ değeri 714 uA/V.cm² iken, etanolü çözeltide bu değer 400 uA/V.cm² bulunmuştur. Oksidasyona uğratılmış etanol çözeltilerinde elde edilen Rp¹ değerleri, 0,1 M Na₂S₀₄ çözeltisinde elde edilen Rp¹ değerinden daha düşük olmuştur. En düşük Rp¹ değeri 0,979 V potansiyelde 20 ve 30 dakika süreyle oksidasyon uygulanmış etanol çözeltilerinde elde edilmiştir. 0,1 M Na₂S₀₄ + 0,1 M asetaldehit çözeltilerinde elde edilen Rp¹ değeri 0,1 M Na₂S₀₄ + 0,1 M asetik asit çözeltisinde elde edilen Rp¹ değerinden daha düşük bulunmuştur. Elde edilen bulgulara göre, alkolün ve oksidasyon ürünlerinin elektrot yüzeyinde adsorplanarak korozyonu belirli oranda önlediği sonucuna varılmıştır. 0,1 M Na₂S₀₄ + 0,1 M etanol çözeltisine oksidasyon uygulama süresi ve potansiyeli inhibisyon etkinliğini olumlu yönde etkilemiştir.

Anahtar Sözcükler: Elektrooksidasyon, Korozyon, Polarizasyon Direnci, inhibitör

SUMMARY

INVESTIGATION THE EFFECTS OF ETHANOL AND IT'S OXIDATION PRODUCTS ON IRON BASE MATERIAL

SAYGIN, Emel Niğde University Graduate School of Natural and Applied Sciences Department of Chemistry

Supervisor : Prof. Dr. Kadriye KAYAKIRILMAZ Co- Adviser : Prof. Dr. Mehmet ERBİL

August 2000 105 pages

The aim of this study is to determine the inhibition effect of ethanol and it's oxidation product in 0.1 M Na₂SO₄ solution by calculating the polarisation resistance's from current potential curves and observing current time variation at different potentials. Different electrolysis cells in which iron composition is known and platinum have been used as anode and cathode electrodes respectively, electrolysis was carried out in three different electrolyte solutions; 0.1 M Na₂SO₄ solution, 0.1 M Na₂SO₄ containing ethanol solution and a solution prepared with 0.1 M Na₂SO₄ containing oxidation products of ethanol. In order to obtain the oxidation products of ethanol an electrolyse circuit in which the anode and the cathode were made of Pt electrodes were used. The electrolyte solutions were prepared from 0.1 M Na₂SO₄ solution mixed with 0.1 M ethanol and different potentials (0.669 V, 0.859 V and 0.979 V) have been applied for different time intervals (10, 20 and 30 minutes). The same experiments have been repeated using the electrolyte solution prepared from acetaldehyde and acetic acids from these experiments, the weight loss in the solution containing ethanol was smaller than the weight loss in the 0.1 M Na₂SO₄ solution. According to the results obtained from the solutions being oxidised with the alcohol, it has not been observed a clear regularity while the Rp¹ value for 0.1 M Na₂SO₄ solution's 714 uA/ V.cm² this value is 400 uA/ V. cm² for ethanol solution Rp¹ values obtained from ethanol solutions being oxidised is smaller than the Rp¹ values obtained for 0.1 M Na₂SO₄ solution. The smallest Rp¹ value has been obtained for ethanol solution being oxidised by applying 0.979 V potential between the electrodes for 20 minutes. Rp¹ value obtained from 0.1 M Na₂SO₄ solution mixed with 0.1 M acetaldehyde solution is smaller than the Rp¹ value obtained

from 0.1 M Na₂S₂O₄ solution mixed with 0.1 M acetic acid solution. According to the experimental results; alcohol and its oxidation product being adsorbed at the surface inhibits the corrosion to a certain ratio. Oxidation period and potential of 0.1 M Na₂S₂O₄ solution mixed with 0.1 M ethanol, had positive effect on inhibition.

Key Words: Electrooxidation, Corrosion, Polarisation Resistance, Inhibitor